

Enkele historische weetjes over Muizen

Een eeuwenoude schat

Muizen is ontstaan op de zuidelijke oever van de Dijle. De oudste sporen van bewoning gaan terug tot de prehistorie.

In de tijd van de Romeinen lag de plaats langs de heirbaan die vanuit Temse naar Keulen liep. Op het Wieleveld zijn er resten van een Romeinse villa teruggevonden.

Opgravingen brachten ook sporen uit de Merovingische en Karolingische periode aan het licht. Belangrijk daarbij was de Karolingische schat die in 1906 opdook in de wijk Slagveld. Deze schat dateert van rond 884 en omvat onder meer 73 zilveren munten. Misschien werden de kostbaarheden begraven om ze niet in handen van de Noormannen te laten vallen.

Over de Sint-Lambertuskerk ...

In de periode waarin de schat verborgen werd moet er al een houten kerkje gestaan hebben op de plaats van de huidige Sint-Lambertuskerk. Mogelijk gaat de geschiedenis ervan al terug tot de zevende eeuw.

In de tiende eeuw kwam er een stenen kerk in de plaats naar het voorbeeld van de paltskapel te Aken en de Luikse Sint-Janskerk.

Later vervingen de Muizenaars deze kerk door een gotisch gebouw.

In 1255 werd Muizen officieel een zelfstandige parochie met Sint-Lambertus als patroonheilige.

Tijdens de godsdiensttroebelen in de jaren 1570 brandde de Sint-Lambertuskerk af.

Begin zeventiende eeuw verrees er een nieuwe kerk. Tijdens de daaropvolgende eeuwen onderging deze kerk verschillende uitbreidingen en wijzigingen.

De geallieerde bombardementen van 1944 verwoestten de Sint-Lambertuskerk

grotendeels. Enkel de toren bleef gespaard. Je kunt hem nog steeds bewonderen, naast de nieuwe Sint-Lambertuskerk uit de jaren 1960.

... het klooster ...

Muizen was gedurende enkele eeuwen de thuisbasis van een bloeiend cisterciënzerinnenklooster. De geschiedenis ervan gaat terug tot rond 1380.

Het klooster begon bescheiden maar werd al snel een pak groter. In 1445 woonden er 64 personen. De kerk was toen al vergroot en ook de gebouwen werden uitgebreid.

Rond 1520-1540 had het Muizenklooster een grote geestelijke uitstraling. Ook de financiële situatie was rooskleurig.

In de jaren 1570 pakten zich echter donkere wolken samen. Oorlog en ziekte dwongen de zusters om een onderkomen te zoeken binnen de Mechelse stadsmuren. Het klooster te Muizen werd compleet verwoest en zou nooit meer heropgebouwd worden. De zusters bleven te Mechelen, aan de Korte Heergracht.

... en versterkte hoeves en kastelen

Te Muizen hebben er doorheen de eeuwen ook verschillende kastelen gestaan. Gekende namen zijn onder meer het kasteel Vennecourt en het kasteel de Meester de Betzenbroeck. Beide kastelen zijn al verschillende decennia verdwenen.

Het kasteel van Planckendael staat er wel nog steeds. In 1780 was hier een 'huys van

plaisantie' (= buitengoed). Na de Tweede Wereldoorlog deed het kasteel dienst als een vakantiehuis van de socialistische mutualiteiten. Nu kent iedereen het domein als dierenpark.

Voor al die kasteelheren moest er natuurlijk gewerkt worden. Dit gebeurde bijvoorbeeld door de boeren. Je vindt nog steeds oude hoeven te Muizen: Palmhoeve, Ceuleershoeve ...

De impact van de Leuvensesteenweg, de Leuvense Vaart en de spoorwegen

Het rustige dorp Muizen onderging doorheen de eeuwen enkele grote veranderingen.

Zo was er de aanleg van de Leuvensesteenweg in 1736, vlakbij het oude dorpscentrum. De bevolking vestigde zich toen vooral naast de weg die tot op heden een grote impact heeft op het dorp.

Rond het midden van de achttiende eeuw legden de Oostenrijkers het kanaal tussen Mechelen en Leuven of de Leuvense Vaart aan. Zo kwam Muizen ook naast een belangrijke waterweg te liggen.

In de negentiende eeuw kwamen daar de spoorwegen bij. Muizen evolueerde van een plattelandsgemeente naar een verstedelijkt en industrieel gebied. Door die industriële ontwikkeling kreeg het dorp een tweede parochie, die van Sint-Albertus.

De aanwezigheid van de spoorwegen en vooral van de nabijgelegen Centrale Werkplaats van de Spoorwegen of

Arsenaal zorgde tijdens de Tweede Wereldoorlog voor grote problemen. In 1944 richtten geallieerde bombardementen bedoeld voor het Arsenaal grote schade aan. De eindbalans van de Tweede Wereldoorlog was zwaar: 48 inwoners gedood, talloze gewonden, 120 vernielde huizen en 870 zwaar beschadigde huizen.

Opgenomen in de fusiegemeente Mechelen

Tot rond 1795 behoorde Muizen tot de heerlijkheid Mechelen. Daarna werd Muizen een zelfstandige gemeente, behorend tot de provincie Brabant. Tot begin 1870 maakte Hofstade deel uit van die gemeente.

Sinds 1 januari 1977 is Muizen een deel van de fusiegemeente Mechelen en dus van de provincie Antwerpen.

Bronnen

- KOCKEN, M. 'Gids voor voor oud en groot Mechelen'. Antwerpen, 1989. 2de druk, pp. 443-447.
- Mechelen Mapt: [http://mechelen.mapt.be/wiki/muizen \(/mechelen-mapt-muizen\)](http://mechelen.mapt.be/wiki/muizen (/mechelen-mapt-muizen)) (geraadpleegd op 02/03/2012).
- SCHANTIN, W. 'Toen Muizen zelfstandig was (1795-1976). Bijdrage tot de geschiedenis van ons dorp'. Muizen, 2002.
- VAN UYTVEN, R. 'De geschiedenis van Mechelen. Van Heerlijkheid tot Stadsgewest'. Mechelen, 1991.
- [www.regionalebeeldbank.be \(/regionale-beeldbank-mechelen\)](http://www.regionalebeeldbank.be (/regionale-beeldbank-mechelen)) (geraadpleegd op 02/03/2012).

Meer weten?

- In de **leeszaal (/wanneer-is-de-leeszaal-open)** van het Stadsarchief Mechelen vind je verschillende oude documenten over Muizen: kerk, cisterciënzerinnenklooster, ...
- Voor oude foto's kun je terecht in de **Regionale Beeldbank (/regionale-beeldbank-mechelen)**.
- Parochieregisters, bevolkingsregisters en akten van de burgerlijke stand vind je via **Mechelse Genealogische Bronnen (/mechelse-genealogische-bronnen)**.
- De publicatie 'MUYSEN - MUIZEN - Reis door de tijd in 250 foto's', Lemmen Dol, 2018. De feitelijke vereniging Lemmen Dol helpt de Muizense geschiedenis te verzamelen, te bewaren en te ontsluiten.

